

فصل سوم - ضوابط و مقررات

الف) ضوابط و مقررات ایمنی

برای افزایش ضریب اطمینان و امنیت برنامه‌های اردویی و بازدیدی و به منظور صیانت دانش‌آموزان و عوامل اجرایی از هر گونه آسیب و خطر احتمالی، رعایت مقررات ذیل الزامی است:

بیمه

- کلیه‌ی دانش‌آموزان اعزامی و عوامل اجرایی باید دارای بیمه حوادث اردویی باشند.
- عوامل اجرایی باید در قبال دانش‌آموزان اعزامی، از بیمه‌ی مسؤولیت مدنی برخوردار باشند.
- تبصره: برای افزایش اطمینان توصیه می‌شود دانش‌آموزان اعزامی و عوامل اجرایی، از بیمه‌ی گروهی استفاده نمایند.

وسایل نقلیه

- وسایل نقلیه سالم و مناسب باشند.
- وسایل نقلیه‌ی مورد استفاده الزاماً می‌بایست از وسایل نقلیه اداری موجود یا شرکت‌های مسافری معتبر تأمین گردد.
- رعایت ظرفیت قانونی وسیله‌ی نقلیه الزامی است.

- وسیله‌ی نقلیه ضمن دارا بودن برگ معاینه‌ی فنی، باید دارای بیمه‌ی سرنشین، مناسب با طول مسیر و نوع سفر، مجهز به امکانات ایمنی و وسایل مورد نیاز با توجه به فصول سال باشد.
- ایاب و ذهاب دانش‌آموزان با وسایل حمل و نقل غیر مسافری از قبیل: وانت، کامیونت، کامیون، تراکتور و ... جز در موارد اضطراری مطلقاً ممنوع است.

تذکره: حرکت وسایل نقلیه‌ی حامل دانش‌آموزان در شب با رعایت همه‌ی ضوابط و مقررات راهنمایی و رانندگی و امور ایمنی درج شده در دستورالعمل بلامانع است.

- اعزام دانش‌آموزان با قطار، هواپیما، کشتی و وسایل نقلیه‌ی مجاز دریایی بلامانع است.
- تبصره: به لحاظ برخورداری از ایمنی بیشتر، در صورت دسترسی به وسایل نقلیه ریلی، استفاده از قطار برای ایاب و ذهاب دانش‌آموزان مورد تأکید است.

- استفاده دانش‌آموزان از قایق‌های تفریحی، هواپیمای گلایدر، تله کابین، قطار تفریحی و سایر وسایل بازی در کلیه اردوگاه‌ها، مراکز تفریحی مجاز (پارک و شهر بازی و ...) با رعایت ظرفیت

قانونی و نکات ایمنی مجاز می‌باشد.

- در صورت استفاده از وسایل نقلیه متعدد، باید به گونه‌ای برنامه‌ریزی شود که وسایل نقلیه با فاصله‌ی مناسب از هم حرکت کنند؛ در این صورت حضور حداقل یک مرئی یا سرپرست در هر وسیله‌ی نقلیه الزامی است.

- راننده باید توانایی و سلامت جسمی داشته و از شرایط اخلاقی و روحی مناسب برخوردار باشد.

- رعایت مقررات قانونی و سرعت مجاز در حرکت وسیله‌ی نقلیه از طرف راننده الزامی است.

- در مسیرهای طولانی که نیاز به دو راننده است، این امر رعایت شود.

- سرپرست موظف است قبل از اعزام، راننده یا رانندگان را نسبت به نحوه‌ی ارتباط صحیح با

دانش‌آموزان، حساسیت کار و برخورد تربیتی با آنان و رعایت شئون اخلاقی توجه کند.

- سرپرستان و مربیان موظفند در صورت عدم رعایت شئون اسلامی، مقررات قانونی و سرعت

مجاز، به راننده تذکر دهند و در صورت عدم رعایت مقررات از طرف راننده، مراتب را در اولین

فرصت به پلیس اطلاع دهند.

پیشگیری از حوادث:

۱- حرکت و برگزاری اردو و بازدید در شرایط آب و هوایی نامناسب، ممنوع است.

۲- در اجرای برنامه‌ی کوه‌پیمایی، دریا، استخر، پارک جنگلی و ... در چارچوب ضوابط و مقررات،

استفاده از مربیان متخصص آن رشته، ضروری است.

۳- محل برگزاری اردو و بازدیدها باید از رودخانه‌های خروشان و عمیق، صخره‌ها و کوه‌های مرتفع،

جاده‌ها و ریل قطار به دور باشد و استقرار در این گونه مکان‌ها هیچ گونه مجوزی ندارد.

۴- شنا در رودخانه‌ها مطلقاً ممنوع است.

۵- انتخاب مسیرهای اصلی و امن و پرهیز از مسیرهای فرعی و ناامن الزامی بوده و توقف‌های

غیر ضروری در طول مسیر ممنوع می‌باشد. در مواقع بروز حوادث احتمالی از قبیل: تصادفات، سیل،

زلزله و ...، تغییر مسیر حرکت با رعایت هشدارهای مقامات مسؤول بر عهده‌ی سرپرست است و

در صورت عدم دسترسی به سرپرست، مرئی می‌تواند تصمیم‌گیری و اقدام نماید.

۶- محل مراجعت دانش‌آموزان، همان محل عزیمت آنان خواهد بود؛ و پیاده کردن دانش‌آموزان در بین

راه ممنوع بوده و در صورت ضرورت فقط با هماهنگی قبلی و رضایت اولیا و درخواست کتبی آنان

امکان پذیر است.

- ۷- مسئول اردوگاه موظف است نسبت به ایمن سازی اردوگاه مطابق موارد ذیل اقدام لازم به عمل آورد :
- حصارکشی، ترمیم و تکمیل حصارهای موجود در اطراف اردوگاه.
 - ایمن سازی درجه ی چاه های آب و فاضلاب و حصارکشی اطراف نهرهای روباز، آب جاری، استخرها، حوضچه ها و نقاط حادثه خیز.
 - جمع آوری کابل های برق و نصب آن ها به صورت هوایی یا زیرزمینی.
 - تکمیل سیستم های روشنایی در کلیه ی نقاط اردوگاه (خصوصاً محل های که رفت و آمد در آن ماکم است)
 - بازرینی سیستم های گرمایشی و سرمایشی از نظر سیستم برق و سوخت.
 - استفاده از نجات خریق مجرب و دارای مجوز در استخر اردوگاه.
 - نصب تابلوهای هشداردهنده.
 - بازرینی مستمر آب شرب ذخیره شده در اردوگاه توسط بهداشت منطقه و ضد عفونی کردن آن برابر با آیین نامه های وزارت بهداشت.
 - توجه به سلامت طبخ، مواد غذایی و سلامت دانش آموزان.
 - نظافت مستمر فضای اردوگاه، خصوصاً زمین های چمن و پاکسازی آن از هرگونه وسایل حادثه ساز.
 - کنترل، بازرینی و کسب اطمینان از ایمنی و سالم بودن وسایل بازی، امکانات و تجهیزات اردوگاه.
 - تهیه وسایل و امکانات اولیه اطفاء حریق و وسایل کمک های اولیه از جمله اکسیژن .
 - پیشگیری از تردد اتومبیل پرسرعت در محوطه اردوگاه و تأمین ایمنی لازم .
 - نظارت بر رعایت قوانین ، مقررات و شئون اسلامی توسط استفاده کنندگان از اردوگاه .
 - بازرسی کل اردوگاه به صورت منظم و هماهنگ

ب- ضوابط و مقررات اجرایی

- در برگزاری اردو و بازدیدها تفکیک دانش آموزان از نظر دوره‌ی تحصیلی و جنسیت الزامی بوده و از اعزام سرپرست و مربیان مرد برای برنامه اردو و بازدیدی دختران و سرپرست و مربیان زن برای اردو و بازدید پسران خوداری شود^۱.

تبصره: در مناطق روستایی و عشایری و نیز مراکز آموزش و پرورش استثنایی، برگزاری اردو یا بازدید برای دانش آموزان مختلط چند پایه‌ی ابتدایی و اعزام مربی زن برای مدارس ابتدایی پسرانه که توسط آموزگاران زن اداره می‌شود و همراهی دبیران مرد مرتبط در بازدیدهای علمی و آموزشی بلامانع است.

- در اردو یا بازدیدهایی که در سطح مراکز پیش‌دبستانی، دبستانی، عشایری و مدارس با نیازهای ویژه (استثنایی) برگزار می‌شود، استفاده از همکاران آن مراکز صرف نظر از جنسیت آنان به عنوان سرپرست یا مربی بلامانع است.

- برگزاری اردو و بازدید در ایام امتحانات و یک هفته قبل از آن به استناد تبصره‌ی ماده‌ی ۱۰۷ آیین‌نامه‌ی اجرایی مدارس ممنوع است.

- برگزاری اردو و بازدید در ساعات رسمی مدارس بیش از ۳ روز ممنوع می‌باشد. (در موارد خاص با اخذ مجوز از معاونت پرورشی و تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش برگزاری اردوی بیش از ۳ روز مجاز خواهد بود).

- در مدارس فاقد مربی واجد شرایط برای سرپرستی دانش آموزان مدیر یا یکی از معاونین مدرسه با داشتن شرایط مندرج در این دستورالعمل در اولویت می‌باشند.

- در صورتی که سرپرستی اردو یا بازدید دانش آموزی برعهده مدیر مدرسه باشد، ابلاغ ایشان توسط آموزش و پرورش منطقه صادر می‌گردد.

- برای برگزاری اردوها، حتی الامکان از اردوگاه‌های تربیتی استفاده شود.

- مدیر مدرسه با آموزش و پرورش منطقه لازم است قبل از صدور مجوز، شناخت کافی و اطلاعات لازم را از محل برگزاری اردو به دست آورند و پس از اطمینان از مناسب بودن محل، نسبت به صدور مجوز اقدام کنند.

^۱ بند ۴ فصل دوم مربوط به تشکیلات و سازماندهی تخصیص نیروی انسانی از این بند مستثنی است.

- همراه داشتن کلبه ی تجهیزات اردویی خصوصاً جعبه ی کمک‌های اولیه و تلفن همراه ضروری است.
- عوامل اجرایی مکلف هستند برنامه ی مصوب اردو یا بازدید را دقیقاً اجرا کنند و هرگونه تغییر در موارد الزامی با هماهنگی مرجع تصمیم گیر بلامانع خواهد بود.
- واحد اعزام کننده در صورت بروز مشکل، یا پیشامد غیرمنتظره که به هر دلیل موجب تأخیر در بازگشت دانش‌آموزان شود، لازم است مراتب را به نحو مقتضی به اطلاع اولیای دانش‌آموزان برساند.
- رعایت کلبه ی وظایف مندرج در ماده ی ۶۸ آیین‌نامه اجرایی مدارس^۲ برای دانش‌آموزان شرکت کننده در هر برنامه اردو و بازدید الزامی است.
- درخواست مجوز اردو و بازدید برای خارج از استان ۱۵ روز قبل از اعزام، و برای اردو و بازدیدهای داخل استان که خارج از محدوده شهرستان می باشد یک هفته قبل از اعزام انجام گیرد.

۲. ماده ۶۸ آیین نامه اجرایی مدارس: دانش آموزان در دوران تحصیل موظفند موازین اسلامی و مقررات آموزش و پرورش را در اخلاق و رفتار خویش رعایت کنند.